

Statenvoorstel

Onderwerp:	Toetreden tot gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven'
Datum GS:	23 juni 2026
Team:	Kwaliteit Openbaar Bestuur
Telefoonnummer:	050-3164911
Uiterste beslisdatum	23 september 2026
PS:	
Geheimhouding tot:	Niet van toepassing

Aanleiding

Bij [brief van 24 maart 2026](#) zijn uw Staten geïnformeerd over het voornemen en de beweegredenen van ons college om te willen toetreden tot de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' (hierna: de regeling). Uw Staten zijn in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken een zienswijze te geven op de ontwerpregeling. Er zijn door uw Staten geen zienswijze naar voren gebracht. Hetzelfde geldt voor de raad van de gemeente Groningen.

Voordat ons college kan besluiten tot toetreding tot een gemeenschappelijke regeling is toestemming vereist van Provinciale Staten, opdat ons college de ontwerpregeling kan vaststellen. Aan de orde is het voorstel tot het verlenen van toestemming door uw Staten met bijgevoegd ontwerpbesluit. De wettelijke termijn bedraagt 13 weken. Het college van de gemeente Groningen heeft inmiddels besloten de raad de vereiste toestemming te vragen om de regeling met ons college te treffen.

Daarnaast is van de gelegenheid gebruik gemaakt om uw Staten te informeren over de vastgestelde Begroting 2027 van het Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' (hierna: RHC GrA) die als bijlage bij dit voorstel is gevoegd.

Beslispunten

1. Toestemming verlenen aan gedeputeerde staten om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven' die wordt getroffen met het college van de gemeente Groningen.

Argumenten

1.1 Voordat ons college kan besluiten tot toetreding tot een gemeenschappelijke regeling is toestemming vereist van Provinciale Staten op grond van artikel 51, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang. De wettelijke termijn bedraagt 13 weken.

Kanttekeningen

1.1 Met de ontwerpregeling wordt geanticipeerd op het uittreden van de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap uit de huidige regeling met het college van de gemeente

Groningen, dat is verbonden met inwerkingtreding van de nieuwe Archiefwet per 1 januari 2027. Het wetsvoorstel is nog in behandeling door de Eerste Kamer. De beoogde datum van inwerkingtreding van de wet en van de regeling lijkt haalbaar, mits de Eerste Kamer tijdig instemt met het wetsvoorstel.

1.2 Uw Staten zijn in de gelegenheid gesteld om binnen acht weken een zienswijze te geven op de ontwerpregeling. Er zijn door uw Staten geen zienswijze naar voren gebracht. Hetzelfde geldt voor de raad van de gemeente Groningen. De ontwerpregeling is om deze redenen niet gewijzigd.

Wel is van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele wetstechnische wijzigingen in het ontwerp aan te brengen. De wijzigingen hebben betrekking op volledigheid van wetstechnische informatie in de Intitulé, artikel 50, derde en vijfde lid over het beheer van de documenten van het RHC GrA en artikel 54 over de inwerkingtreding van de regeling. De gewijzigde ontwerpregeling is volledigheidshalve ter informatie bijgevoegd.

1.3 Het algemeen bestuur van het RHC GrA heeft op 19 juni jl. de begroting 2027 vastgesteld. Met de begroting zijn nu de begrote bedragen (lasten en baten) voor 2027 en in de meerjarenbegroting bekend. Daarnaast geven de cijfers inzicht in de financiële positie van het RHC GrA.

Bij de begrote provinciale bijdrage van € 720.000 (2027) zijn in dit stadium twee voorbehouden aan de orde: 1) uw Staten dienen eerst nog toestemming te verlenen voor deelname van ons college aan de regeling en 2) over de structureel hogere bijdrage vindt nog besluitvorming plaats in het kader van de Perspectiefnota 2027. Beide voorbehouden zijn opgenomen in de begroting 2027 van het RHC GrA.

Toelichting

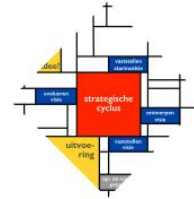
De begrote totale bijdrage van de provincie voor 2027 is € 720.000. Dit bedrag is de optelsom van de bijdragen voor uitvoering van de dienstverleningsovereenkomst (DVO) en de subsidie voor culturele activiteiten (€ 576.000) plus een hogere bijdrage van € 144.000, bedoeld voor reparatie van het niet indexeren van de bijdrage voor de DVO (€ 14.000), kosten voorbereiding E-depot (€ 50.000) en noodzakelijke investeringen in versterking van de bedrijfsvoering (€ 80.000). De aanvullende bijdrage van € 144.000 bevindt zich aldus binnen de bandbreedte van € 120.000 tot € 148.000 (2027), zoals genoemd in de voornoemde brief.

Wij constateren dat het RHC GrA financieel gezond is. Er is sprake van een structureel sluitende begroting en het RHC GrA heeft voldoende eigen vermogen en daarbij ook voldoende liquide middelen om de negatieve kasstromen in de jaren 2025 t/m 2029 op te vangen. Vanaf 2030 lijkt de organisatie bovendien weer meer inkomsten dan uitgaven te hebben. Gezien de kleine marges in de exploitatie is het wel van belang dat het RHC GrA scherp (blijft) sturen op de beschikbare budgetten. Los van het voorgaande merken wij voor de volledigheid op dat - vooruitlopend op definitieve besluitvorming - de provincie vanaf 1 januari 2027 voor 18% deelnemer zal zijn in het RHC GrA.

Voor de aanvullende bijdrage van € 144.000 (2027) is nog geen dekking in de provinciale begroting. In de Perspectiefnota 2027 hebben wij een voorstel opgenomen voor een structurele verhoging van de provinciale bijdrage en deze te verwerken in de provinciale begroting ten laste van de begrotingsruimte.

Rol PS

Aan de orde is dat voor het toetreden van Gedeputeerde Staten tot een gemeenschappelijke regeling toestemming van Provinciale Staten is vereist. Toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (artikel 51, vierde en vijfde lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen). De wettelijke termijn bedraagt 13 weken.

Verantwoording over deelname van ons college aan de regeling vindt plaats via de reguliere P&C-cyclus (verbonden partijen).

Participatie

n.v.t.

Advies

Wij stellen u voor het in ontwerp bij dit statenvoorstel opgenomen besluit vast te stellen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Groningen,

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'René Paas'.

René Paas, voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Hans Schrikkema'.

Hans Schrikkema, secretaris

Bijlage(n)

Nr.	Titel	Documentnummer
1	Ontwerp Statenbesluit toestemming GR RHC GrA	2026-072619
2	Gewijzigde ontwerpregeling gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven'	2026-102251
3	Begroting 2027 gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum 'Groninger Archieven'	2026-106791